

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/62/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614205338
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2015:3614205338.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého: S. P., J.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky D. P., J.. XX.XX.XXXX, G. J. Č.. XXX, a otca I. P., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. Ž., adresa na doručovanie V., Š.H. J. Č.. XXX/X, o návrhu matky na zvýšenie výživného k maloletému, takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/8/2008-60 zo dňa 07.07.2008 v časti o určení výšky výživného k maloletému S. P. tak, že z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca na maloletého S. P., J.. XX.XX.XXXX zo sumy 800,-Sk (26,56-€) mesačne na sumu 60,-€ mesačne s účinnosťou od 01.09.2014.

Zročné výživné na maloletého S. P., J.. XX.XX.XXXX za obdobie od 01.09.2014 do 31.08.2015 v sume 701,59-€ je otec povinný zaplatiť k rukám matky v pravidelných mesačných splátkach po 20,- € spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto výroku rozsudku, pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej zo splátok.

Súd v prevyšujúcej časti návrh matky z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom zo dňa 27.08.2014 sa matka maloletého domáha zvýšenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému S. zo sumy 800,-Sk mesačne na sumu 140,-€ mesačne vychádzajúc z prednesu na pojednávaní dňa 17.08.2015 s účinnosťou od 01.09.2014. Návrh odôvodnila tak, že v čase od poslednej úpravy výživného sa zvýšili náklady na zaopatrenie maloletého.

Otec maloletého sa k návrhu vyjadril do zápisnice o vylúčení v ÚVTOS Ružomberok dňa 02.07.2015, kde uviedol, že s návrhom nesúhlasí. Nemá z čoho prispievať na výživu maloletého, je vo výkone trestu odňatia slobody, kde poberá len minimálnu odmenu za prácu.

Kolíznym opatrovníkom navrhol, aby súd návrhu matky vyhovel, a určil výšku vyživovacej povinnosti s prihliadnutím na vek a potreby maloletého, ako aj schopnosti a možnosti rodičov.

Súd vykonal pojednávanie dňa 17.08.2015 za prítomnosti kolízneho opatrovníka a matky maloletého v neprítomnosti otca maloletého podľa § 101 ods. 2 O.s.p., ktorý súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, na pojednávanie sa nedostavil, hoci bol v tom čase už na slobode, vylúčením

matky maloletého, listinnými dôkazmi preukazujúcimi majetkové pomery rodičov ich príjmy a výdavky, oboznámením obsahu spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2P/8/2008 a 1T/72/2014, správou o šetrení pomerov v rodine maloletého, zistil tento skutkový stav.

Vyživovacia povinnosť otca k maloletému bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/8/2008-60 zo dňa 07.07.2008 tak, že bola k maloletému S. zvýšená zo sumy 645,-Sk na sumu 800,-Sk (26,56-€) s účinnosťou od 01.01.2008. Vyživovacia povinnosť bola týmto rozsudkom zvýšená aj ďalšiemu maloletému dieťaťu z jeho vzťahu s D. P., S. P. na sumu 900,-Sk. Matka maloletého bola v čase poslednej úpravy výživného zamestnaná, pričom jej čistá mzda predstavovala sumu 6 410,-Sk (212,77-€). Maloletá S. bola študentkou I. ročníka strednej školy, maloletý S. žiakom 4. ročníka ZŠ, maloletý je alergik, býval často chorý. Matka s deťmi bývala v 2. izbovom rodinnom dome. Otec si vyživovaciu povinnosť neplnil, bol odo dňa 10.12.2007 zaradený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Súd za účelom zisťovania pobytu otca maloletého, ktorý bol neznámy, zistil, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 1T/72/2014, s termínom ukončenia trestu dňa 27.07.2015, a vykonal výsluch otca dožiadaným Okresným súdom Ružomberok, zabezpečil tiež správu tamojšieho ústavu pre výkon trestu o zaradení do zamestnania a príjmov odsúdeného. Otec maloletého bol trestným rozkazom Okresného súdu Partizánske č.k. 1T/72/2014-275 zo dňa 22.12.2014, uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. b/, c/ Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Skutok sa týkal neplnenia si vyživovacej povinnosti práve k maloletému S., z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol vyradený pre porušenie povinností vyplývajúcej z evidencie. Trest odňatia slobody sčasti väzobne vykonával od 01.11.2014 do dňa 27.07.2015, kedy bol podmiennečne prepustený. Podľa správy ÚVTOS Ružomberok z 27.07.2015 bol od 7.4.2015 pracovne zaradený, poberá odmenu na úrovni cca 60,-€ mesačne, z ktorej sa však vykonávajú zrážky na pohľadávky ÚVTOS a iné, z ktorých výživné predstavovalo jednorázovo k dátumu pojednávania sumu 18,41-€.

Otec maloletého bol pred nástupom do výkonu trestu poberateľom dávky v hmotnej núdzi do septembra 2014 (č.l. 26-29). Podľa správy ÚPSVaR Žilina z 30.09.2014 bol od 1.3.2012 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, predchádzajúca evidencia jeho osoby je od 01.08.2011 do 31.12.2011.

Zo správy o šetrení pomerov v rodine na č.l. 51 zo 17.12.2014 a 10.08.2015 (č.l. 96) vyplýva, že matka maloletého je zamestnaná, na adrese trvalého pobytu býva spolu s maloletým a plnoletým synom I. v 3-izbovom rodinnom dome, kde uhrádza mesačne poplatky za bývanie a to za el. energiu 130,-€, palivové drevo 400,-€ ročne, vodu 50,-€ štvrťročne, internet 14,90,-€, hypotéku 158,-€ mesačne. Maloletý S. je žiakom 2. ročníka Združenej strednej školy, T. Vansovej v Topoľčanoch, odbor kuchár, je alergik. Matka platí maloletému S. mesačne cestovné v sume 22,-€ a obedy 15,-€ mesačne. Je poberateľkou náhradného výživného na maloletého S..

Podľa správy spoločnosti EKOFIT, s.r.o. Kotešová Oblazov 12 (č.l. 52), bol otec maloletého zamestnaný na dohodu o vykonaní práce ako pomocný robotník od 29.10.2013 do 05.11.2013, kedy potom nenastúpil do práce. Z práce nemal za uvedené obdobie príjem.

Podľa mzdového listu matky za obdobie 11/2013-10/2014 v spoločnosti Construction, s.r.o. 64, Nadlice (č.l. 54-55) vyplýva, že čistá mzda matky bola cca 320,-€ mesačne. Podľa správy Sociálnej poisťovne na č.l. 86a-87 je matka maloletého zamestnaná od 01.02.2015 v spoločnosti ZDROJ-VOPO, s.r.o. Trenčín, jej vymeriavací základ je cca 420,-€ mesačne. Podľa oznámenia zamestnávateľa matky ZDROJ-VOPO, s.r.o. Trenčín, je matka zamestnaná na dobu určitú od 01.02.2015 do 31.01.2017 a jej priemerná čistá mzda za obdobie 01/2015-06/2015 je 312,22-€.

Výsluchom otca maloletého dožiadaným súdom (č.l. 80-81) z 02.07.2015 súd zistil, že s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí, nemá z čoho prispievať na výživu maloletého. Je vo výkone trestu odňatia slobody. Je zaradený počas výkonu trestu na výkon práce v lese. Má však nízky príjem, za mesiac jún 2015 mal za 17 odrobených dní odmenu 70,-€, z čoho dostal po odrátaní zrážok 8,-€. Má vyživovaciu povinnosť len k mal. S.. Za posledné 3 roky pred nástupom do výkonu trestu nebol nikde zamestnaný. Chodil na príležitostné brigády, odkedy s manželkou rozviedli, nič nemá všetko nechal deťom. Nemá dlhy ani pôžičky, je bezdomovec. Má výdavky na lieky a poštovné, nemá vážne zdravotné problémy. Má

vyštudované Stredné odborné učilište stavebné. Matku maloletého dvakrát žiadal o zaslanie podkladov k zrážaniu výživného počas výkonu trestu, táto mu však nič neposlala. Výživné si chce plniť podľa jeho zárobkových možností.

Matka detí na pojednávaní uviedla, že náklady na domácnosť uvedené v správe o šetrení pomerov v rodine sa týkajú domácnosti na adrese J. XX, ktorú nehnuteľnosť nadobudla od príbuzného, no nie je ešte uvedená ako vlastníčka. Hypotekárny úver za túto nehnuteľnosť však spláca ona. Dcéra S. žije a pracuje v zahraničí. Syn I. je plnoletý, v súčasnosti je nezamestnaný a S. nastupuje do tretieho ročníka Združenej strednej školy v Topoľčanoch. Otec si vyživovaciu povinnosť tak k S. ako k S. neplnil s výnimkou sumy 18,41 €, ktorá bola poukázaná na výživu S. počas výkonu trestu odňatia slobody otca maloletého dieťaťa. Otcovi dieťaťa na požiadanie listiny k výživnému na maloletého S. neposlala, pretože tento si už v minulosti vyživovaciu povinnosť neplnil. V súčasnosti poberá náhradné výživné v sume 26,55 € mesačne. Náhradné výživné na mal. S. nepoberala. V súvislosti s mimoškolskými aktivitami syna uviedla, že tento hrá futbal, nie je však evidovaný v nijakom klube. Je alergik, v súvislosti s jeho alergiou vynakladá ročne výdavky na vakcíny resp. liečbu v sume asi 40 €. V súvislosti s tým, že aj ona je alergikom bola nútená zmeniť zamestnanie, kde v spoločnosti Construction, s.r.o., ako aj TKD group pracovala ako čašníčka v bare, teda v zafajčenom prostredí. Preto zmenila zamestnanie a v súčasnosti pracuje ako predavačka v prevádzke Zdroj v Chynoranoch. Jej súčasný príjem je asi 330 €, čo je asi o 150 € menej ako v predchádzajúcom zamestnaní. Inú vyživovaciu povinnosť ako k maloletému S. nemá. Nie je vlastníčkou hnuťelných vecí vyššej hodnoty ani nehnuteľností. Nehnuteľnosť, v ktorej v súčasnosti býva, by mala nadobudnúť do vlastníctva koncom tohto roku. S výdavkami na domácnosť jej pomáha príležitostne dcéra, ktorá pracuje v zahraničí.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že na strane maloletého dieťaťa sa náklady na jeho výživu zvýšili. Maloletý je žiakom strednej školy, matke vznikajú zvýšené výdavky spojené s dochádzkou maloletého do školy, ako aj spojené s jeho dospievaním a prirodzeným nárastom potrieb dieťaťa. Nebolo preukázané, že by matka vynakladala mesačne mimoriadne náklady v súvislosti so zdravotným stavom či mimoškolskými aktivitami dieťaťa. Majetkové pomery matky sa zlepšili, jej mesačný príjem je vyšší o cca 100,-€, hoc v súvislosti so zmenou zamestnania s vhodnejšími pracovným prostredím sa znížil asi o 150,-€ oproti predchádzajúcemu v bare. Od poslednej úpravy výživného v roku 2008 však významne vzrástli výdavky na zabezpečenie rovnakého štandardu životnej úrovne. Matka v súčasnosti platí hypotéku, pričom však treba vziať na zreteľ, že jej rozhodnutie o kúpe nehnuteľnosti je rozhodnutím, kde mala prihliadnuť na jej reálne finančné možnosti, a pokiaľ bývajú v domácnosti aj iné plnoleté osoby na ich prispievanie na spoločnú domácnosť. Otec maloletého je dlhodobo nezamestnaným, v období od 01.11.2014 do 27.07.2015 bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený pre trestný čin zanedbania povinnej výživy, vzťahujúci sa k vyživovacej povinnosti práve na maloletého S.. Súd nemôže neprihliadnuť na to, že hoci otec maloletého dlhodobo nemá žiadny príjem, evidoval sa ako uchádzač o zamestnanie, z evidencie bol vyradený pre nespoluprácu, a nebolo ani preukázané, že by mal akékoľvek objektívne dôvody brániace mu zamestnať sa. Takto je dlhodobá nezamestnanosť a udržiavanie stavu, keď nemá žiadny príjem situáciou navodenou a dlhodobo udržiavanou z vôle otca dieťaťa. Tento stav nemožno vykladať v neprospech maloletého dieťaťa, ale práve v neprospech otca dieťaťa, ktorý hoci reálne príjem nemá, tento by mohol mať, pokiaľ by sa skutočne prácu snažil získať. Matka maloletého, ktorá vykonáva starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečovať výživu maloletého musí bez ohľadu či otec výživné platí alebo nie, čo vedie k znižovaniu jej životnej úrovne a znižovať životnú úroveň matky nemožno na úkor ľahostajnosti k povinnosti vyživovať vlastné dieťa otcom. Preto súd neurčil minimálne zákonom určené výživné v sume 27,13,-€ mesačne (aj to je vyššie ako doposiaľ určená suma výživného - už len to teda odôvodňovalo zmenu jeho výšky), ale určil výživné v sume zodpovedajúcej sume, ktorú by otec maloletého mal byť schopný uhrádzať, čo by získal príjem hoc aj nie na celý úväzok, teda výživné v sume 60,-€ mesačne. Súd zohľadnil aj to, že otcovi ubudla vyživovacia povinnosť k maloletej S., ktorá už nie je maloleté nezaopatrené dieťa, ale je osobou zárobkovočinnou. Súd vo zvyšku návrh matky zamietol, lebo výživné v sume 140,-€ nezodpovedá schopnosti otca získať príjem na úrovni umožňujúcej platiť výživné v takejto výške, ostatne nebolo preukázané, že by tomuto výživnému zodpovedajúci príjem niekedy aj mal. Takáto výška výživného ani nezodpovedá majetkovým pomerom rodičov a ich životnej úrovni, ktorej by sa životná úroveň dieťaťa mala rovnať. Okrem toho aj matka je povinná hoc je osoba, ktorá sa o dieťa osobne stará, aj zo svojho príjmu hradiť časť potrieb dieťaťa, tiež vzhľadom k tomu prijímať ekonomické rozhodnutia.

Súd určil výživné vychádzajúc z návrhu matky od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po podaní návrhu teda od 1.9.2014. Bolo preukázané že otec si vyživovaciu povinnosť k maloletému S. neplní. Táto bola za predmetné obdobie uhradená len počas výkonu trestu otca v sume 18,41,-€. Splatné výživné na maloletého, teda za obdobie od 01.09.2014 do 31.08.2015 predstavuje sumu 60,-€ x 12 mesiacov - 18,41,-€ teda sumu 701,59,-€. Vzhľadom k majetkovým pomerom otca súd určil, že toto je otec povinný zaplatiť k rukám matky v pravidelných mesačných splátkach po 20,-€ spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto výroku rozsudku, pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej zo splátok.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, keďže žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, a to písomne v troch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).